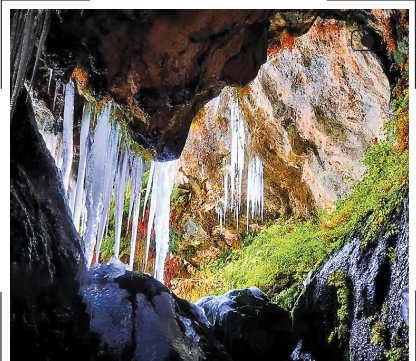

تردد زائر از مرز خسروی در اربعین سال آینده هدف گذاری شده است. این خبر را استاندار کرمانشاه اعلام کرد و گفت: در ایام اربعین امسال حدود یک میلیون زائر از مرز خسروی تردد کردند. به گزارش ایسنا، منوچهر حبیبی افزود: اربعین گذشته امکان عبور همزمان ۶۰نفر از مرز وجود داشت و پیش‌بینی می‌شود این میزان به ۱۰۰نفر افزایش یابد.

روستاهای شهرستان همدان از طرح هادی بهره‌مند شدند. به گزارش مهر، داود سوری، مدیر بنیاد مسکن شهرستان با اعلام این خبر گفت: همدان ۱۰۴روستای دارای سکنه دارد. از این تعداد در ۹۱روستا اجرای طرح هادی شروع شده است و در ۷۱روستا با اجرای آسفالت، فاز اول بهسازی معابر به اتمام رسیده است.

آبشارهای یخ‌زده

منطقه گردشگری «اخلمد» شهرستان چناران در ۸۰کیلومتری شمال غرب مشهد و در دامنه‌های رشته‌کوه بینالود قرار گرفته است. در چند روز گذشته آبشار این منطقه منجمد شده و صحنه‌های زیبایی را رقم زده است. عکس: باشگاه خبرنگاران جوان

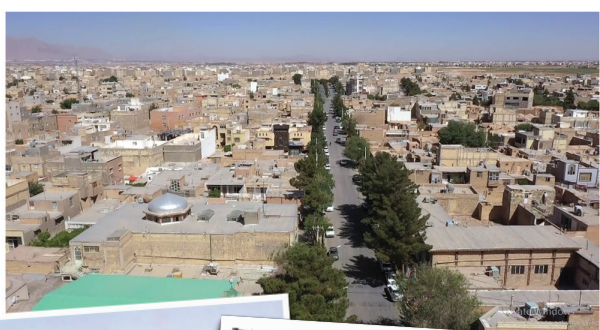
۵ طرح اقتصادی شیروان در سفر رئیس‌جمهور تعیین تکلیف می‌شود
عباس قدرتی، رئیس مجمع نمایندگان خراسان شمالی: ۵طرح عمرانی و اقتصادی بزرگ نیمه‌تمام شهرستان یعنی ورزشگاه ۳هزارنفره، گاوداری ۱۰هزار راسی، نهضت ملی مسکن، تصفیه‌خانه فاضلاب و طرح انتقال آب‌های زیرزمینی منطقه سرانی شیروان در سفر دی‌ماه رئیس‌جمهوری به استان تعیین‌تکلیف می‌شود.

گزارش
روژنامه‌نگار
راحله عبدالحسینی

خورزوق کجاست؟

خورزوق در بخش مر کزی شهرستان بر خوار اصفهان است که مردمانش بازبانی ریشه‌دار در فرهنگ باستانی ایران‌زمین سخن می‌گویند؛ زبانی که در گز، ورزنه، جرقویه و روستاهای شرقی دیگر اصفهان سخنور دارد، اما در خطر فراموشی است. کارشناس میراث ناملموس اصفهان به همشهری می‌گوید: «خورزوق واژه‌ای معرب از خورزوک و به‌معنای سرزمین خورشید است. مردمان این شهر با گویشی بازمانده از زبان‌های ایران باستان صحبت می‌کردند و حالا فقط تعدادی از مادرزیزگان و پدرزیزگان این زبان را می‌شناسند و با آن صحبت می‌کنند.»

پاسداری از خورزوقی
کارشناس میراث ناملموس اصفهان تأکید می‌کند: «مهم‌تر از ثبت یک گویش به‌عنوان میراث ناملموس، پاسداری از آن است.» حجت‌الله ذکاوتمدن از پریایی جشنواره بومی محلی، انجمن ادبی شعر به گویش خورزوقی و برپایی مسابقات شعر خورزوقی برای پویایی این گویش خبر می‌دهد.

خورزوقی در معرض فراموشی

حجت‌الله ذکاوتمدن ادامه می‌دهد: «سال‌هاست خورزوقی‌ها صحبت به زبان فارسی را به گویش محلی خود ترجیح داده‌اند.» او در توضیح بیشتر می‌گوید: «شهرها مهاجرپذیر شده و توسعه شهری موجب‌شده‌است تا اقوام مختلفی در کنار هم قرار بگیرند در چنین محیطی محلی‌ها هم ترجیح می‌دهند به فارسی صحبت کنند تا به گویش خودشان چون از مسخره‌شدن یا انگ چسباندن دیگران دل خوشی ندارند. دستاورد این تغییر نه‌تنها انقراض یک گویش بلکه قطع ارتباط نسل جدید با گذشته و فرهنگ خودش است.»

حلقه سبز سنندج در ۱۴۰۴ تکمیل می‌شود
سیدانور رشیدی، شهردار سنندج: با اجرای چند پارک بزرگ مقیاس دیگر در نقاط مختلف در قالب پویش «سبز سته» و کاشت یک‌میلیون درخت حلقه سبز سنندج در ۱۴۰۴ تکمیل می‌شود. در راستای توسعه فضای سبز در برنامه‌ای ۱۴۳هکتار فضای سبز را آغاز کرده‌ایم.

خورزوقی‌ها

ثبت ملی گویش محلی خورزوق در دستور کار قرار گرفته است

از دیدگاه زبان‌شناسان، اصفهان بهشت گویش‌های باستانی است. زبان‌هایی مانند ارمنی، گرجی، عربی، ترکی و گویش‌های متنوع محلی در این استان رایج است و تابه‌حال چند گویش محلی هم ثبت ملی میراث ناملموس شده‌است. گویش محلی شهر «خورزوق» در ۲کیلومتری شمال شهر اصفهان اما این روزها حال خوشی ندارد و در آستانه فراموشی است، در حالی‌که این گویش‌ها بخشی از فرهنگ شناخته می‌شود و مردم‌شناسی، باورها، آیین و رسوم را در دل خود دارد.

تلاش برای ثبت

پرونده ثبت گویش خورزوقی به جریان افتاده‌است، مستندهای مکتوب تهیه‌شده و حالا ضبط صدای قدیمی‌ها برای ادای واژه‌های مختلف در دست اجراست. کارشناس میراث ناملموس اصفهان می‌گوید: «این گزارش میدانی زمان‌بر است. از طرفی بسیاری از موسیقیدکرده‌ها کلمات را به گویش محلی فراموش کرده‌اند و یادآوری آن هم برایشان زمان‌بر است.» حالا از مادرزیزگان کلمه‌های فارسی پرسیده می‌شود و آنان همان کلمه را به گویش خورزوقی ادا می‌کنند. به‌عنوان مثال، در گویش خورزوقی، کلمه «لینجا» یا «آنجا» و «او» و امروز «ارو» گفته می‌شود.

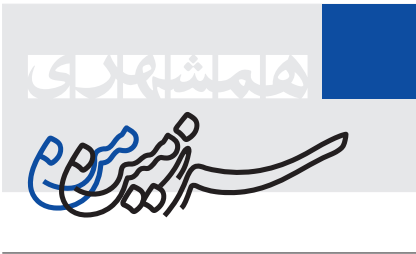
در جست‌وجوی خورزوقی‌ها

یدالله میرزایی، نویسنده و پژوهشگر زبان خورزوقی هم می‌گوید: «در گویش خورزوقی محل استفاده فعل و فاعل در جمله و نشان مصدری، نشان جمع، ضمیرها با زبان فارسی فرق می‌کند. هر چند در بسیاری از واژه‌ها هم یا از فارسی وام گرفته‌اند یا مشابه بوده‌است. بخش زیادی از این میراث زبانی به‌دلیل درگذشت گویش‌وران قدیمی از بین رفته و یافتن افرادی بومی که حافظه قوی برای انتقال آن داشته باشند، دشوار است.»

گنبد بازار تاریخی اردبیل به‌دلیل نشت آب، ترک برداشت

علیرضا دباغ، معاون میراث‌فرهنگی استان اردبیل: در پی نشت آب و ترک‌یدگی لوله آب راسته مسگران بازار تاریخی اردبیل تعدادی از گنبد‌ها ترک برداشته است. راسته مسگران در سال‌های اخیر مرمت شده بود و مشکل فنی وجود نداشت اما فرسودگی لوله‌های آب و سست‌شدن خاک موجب ترک در گنبد‌ها شد.

چرا نباید در طبیعت آتش روشن کرد؟

بر اساس بررسی‌های انجام شده هر دفعه که در گوشه‌ای از طبیعت آتش روشن شود، بین ۱۰ تا ۱۵سال در آن قسمت از زمین، هیچ گیاهی قابل رویش نیست. بنابراین تکرار برافروختن آتش در طبیعت برای زمین یک فاجعه بزرگ است. قطع کردن بی‌رحمانه شاخه درختان از دیگر خطرات ناشی از روشن کردن آتش در طبیعت است. متأسفانه برای هر بار افروختن آتش در جنگل برای مصارف گرمایی یا غذایی چند شاخه از یک درخت باید شکسته شود تا آنها که برای آرامش به طبیعت پناه برده‌اند برای خوردن یک کیاب یا چای آتشی آرامش طبیعت را بر هم ریخته و شاید منجر به فاجعه طبیعی شوند. بدون شک برای برطرف کردن هر کدام از نیازها، راه‌حل‌های جایگزین وجود دارد و نیازی به خشونت با طبیعت نیست. بر اساس آمارهای منتشر شده از سوی سازمان منابع طبیعی کشور، ۹۰۰درصد آتش‌سوزی‌های جنگلی و طبیعی دلیل انسانی دارد و مراجعه‌کنندگان به طبیعت پس از برافروختن آتش با آتش را به‌طور کامل خاموش نمی‌کنند یا موجب می‌شوند در تابستان با یک وزش باد آتش به درختان و عرصه‌های طبیعی سرایت و ده‌ها هکتار جنگل و عرصه طبیعی را خاکستر کند.

محله تبعیدی‌های تهران کجاست؟

هنگامی که آغامحمدخان قاجار بر تخت سلطنت تکیه زد از خاندان زند به‌علت تبعید خود انتقام گرفت. آقا محمدخان قاجار پس از سرکوب قیام لطفعلی خان زند، خاندان او را به نقطه‌ای از جنوب غرب تهران تبعید کرد. محله‌ای که اکنون یکی از محله‌های قدیمی پایتخت است و امروز به یک منطقه تجاری تبدیل شده است. ۱۱ خانوار از خاندان لطفعلی خان زند توسط آغامحمدخان قاجار به قلعه‌ای در جنوب‌غرب تهران تبعید شدند که امروز آن را به محله یافت‌آباد می‌شناسیم. آغامحمدخان قاجار دستور داد که بازماندگان لطفعلی‌خان زند از شیراز و از ملایر به محله یافت‌آباد امروزی و قلعه یافت‌آباد قاجاری تبعید شوند. خاندان تبعید شده لطفعلی خان زند نیز اطراف قلعه یافت‌آباد به کشاورزی و دامداری مشغول شدند.

نه به کشتن هیرکانی

کارشناسان جنگل از رئیس‌جمهور خواسته‌اند با طرح برداشت درختان افتاده جنگل هیرکانی مخالفت کند

جاده ۲هزار و ۳هزار تنکابن

کوه‌ها و جنگل‌های اطراف این جاده‌ها معمولاً در زمستان پوشیده از برف هستند و آرامش و زیبایی فوق‌العاده‌ای در فضا ایجاد می‌شود. منظره روایی کوه‌ها، درختان و کلبه‌های پوشیده از برف تا باید در ذهن ماندگار می‌شود.

جاده اسالم به خلخال

از زیباترین جاده‌های زمستانی ایران است. این جاده که از استان گیلان شروع و به جنوب اردبیل ختم می‌شود، یک‌دست مملو از سبیدی برف است و زیباترین جاده ایران در زمستان مناظری شگفت‌انگیز دارد.

جاده قشم و دیزین

اگر اهل ورزش‌ها و تفریحات زمستانی هستید، می‌توانید مسیر زیبای قشم و دیزین را با خودرو طی کنید تا به پیست اسکی دیزین برسید. این جاده در روزهای ابتدایی تا میانی زمستان پوشیده از برف است.